

15.8.2016

Liikenne- ja Viestintäministeriö

Viite: Lausuntopyyntöne 17.6.2016 LVM1153/07/2016

Liikenne- ja Viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoja 700 MHz taajuusalueen huuto-kaupan asetuksista ja toimilupien hakuilmoituksen luonnoksista. Elisa Oyj (Elisa) kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja lausuu seuraavaa.

700 MHz taajuusalue on erittäin tärkeä tulevaisuuden mobiililaajakaistapalveluiden turvaamiseksi. Kokonaisuudessaan Elisa pitää esitettyjä luonnoksia hyvinä ja niiden mukaisesti 700 MHz taajuusalue saataisiin Suomessa tarkoituksenmukaisella tavalla 4G-verkkojen ja niiden myötä 4G-mobiililaajakaistapalveluiden käyttöön. Seuraavassa muutamia yksityiskohtaisempia kommentteja.

Eriytyisen tärkeää ja hyvää esityksessä ovat seuraavat asiat:

A. 700 MHz taajuusalue (703-733 ja 758-788 MHz) tulee kokonaisuudessaan ja valtakunnallisesti kaupalliseen mobiililaajakaistakäyttöön. Samalla tavalla 700 MHz taajuusalue on allokoitu myös Saksassa ja Ranskassa, joissa kaista on Euroopan maista tähän mennessä huutokaupattu. Tämä vastaava allokointi tulee olemaan päätapa valtaosassa Euroopan maita ja se tukeekin parhaiten räjähdysmäisesti kasvavaa kaupallista mobiililaajakaistakäyttöä.

B. Yhtiökohtaisen taajuuksien maksimimäärän rajoittaminen 2x10 MHz:iin mahdollistaa taajuusalueen käytön vähintään kolmelle verkko-operaattorille, mikä on Suomen nykyisen kilpailutilanteen kannalta keskeinen asia.

C. Viranomaispalveluiden toteutuksen osalta erinomainen ja riittävä linjaus on LVM:n muistiossaan mainitsema menettely, jonka mukaisesti syksyllä 2016 aloitetaan valmistelu, jonka tavoitteena on yhdessä keskeisten turvallisuudesta vastaavien viranomaisten sekä teleyritysten kanssa tarkentaa viranomaistoiminnan verkoilta edellyttämiä vaatimuksia ja selvittää ja valmistella tarvittavia muutoksia lainsäädäntöön. Tämän menettelyn tavoitteena on mahdollistaa viranomaispalveluiden toteutus kaupallisissa verkoissa dedikoidun viranomaisverkon sijasta, minkä toteuttaminen tulee tapahtua kaupallisten neuvottelujen pohjalta välttäen ylimääräistä regulaatiota. Viranomaispalveluiden toteuttaminen kaupallisissa verkoissa on yhteiskunnan kannalta ylivoimaisen kustannustehokas ratkaisu ja se mahdollistaa myös viranomaispalveluiden kehittämisen tulevaisuudessa teknologian kärjessä olevien kaupallisten verkkojen päällä. Nyt huutokaupattava 700 MHz taajuusalue (703-733 ja 758-788 MHz) tulee allokoita ko-

15.8.2016

konaan valtakunnalliseen kaupalliseen mobiililaajakaistakäyttöön aivan kuten LVM:n luonnoksissa onkin esitetty.

D. Rakentamisvelvoitteiden osalta LVM:n esitys lähtee asiakkaan näkökulmasta eli että vaadittavat rakentamisvelvoitteet voidaan toteuttaa kulloinkin tarkoituksenmukaisella LTE-taajuudella eli huomioiden muutkin LTE-taajuudet kuin 700 MHz. Tämä asiakaslähtöinen näkökulma on erinomainen ja johtaa asiakkaiden kannalta kaikkein toimivimpiin ratkaisuihin.

Seuraaviin asioihin Elisa toivoo muutosta:

1. Taajuuksien ehdotettu lähtöhinta - 15 M€ per taajuuspari - on korkea. Korkeat taajuuksien huutokauppahinnat ovat pois investoinneista, mikä johtaa heikompaan peittoon ja yhteyksiin kuten esim. GSMA on todennut viimeksi marraskuussa 2015 julkaisemassaan yhteenvedossa. Suomen korkeaa lähtöhintaa on ehdotuksessa perusteltu siten, että sitä on verrattu käytännössä kokonaan toisen taajuusalueen eli 800 MHz huutokaupan toteutuneisiin loppuhintoihin Euroopassa. Lähtöhinnan määrittämisessä on siis käytetty toteutuneita loppuhintoja ja vielä eri taajuusalueella. Loppuhinnat nousevat huutokaupassa usein erittäin merkittävästi ja jopa moninkertaisesti lähtöhintoja korkeammiksi. Lisäksi 800 MHz taajuusaluetta pidetään yleisesti selvästi arvokkaampana kuin 700 MHz taajuusaluetta, jonka pääkäyttö on tuoda 800 MHz taajuusalueelle lisäkapasiteettia eli täydentää sitä. Näiden syiden johdosta Suomen 700 MHz huutokaupan lähtöhinnan määrittämisessä ei ole järkevää tukeutua Euroopan maiden 800 MHz huutokaupan loppuhintoihin.

Ehdotettu Suomen lähtöhinta (0.27 €/MHz/pop) on asukaslukuun suhteutettuna noin kolminkertainen Saksan 700 MHz huutokaupan lähtöhintaan verrattuna (0.09 €/MHz/pop) ja noin 33% korkeampi kuin Saksan huutokaupan toteutunut lopullinen hinta (0.21 €/MHz/pop). Ehdotuksen mukaan jo Suomen lähtöhinta olisi siis 33% kalliimpi kuin Saksan huutokaupan toteutunut loppuhinta, vaikka Suomessa on seuraavia Saksaan verrattuna halvempaa lähtöhintaa tukevia asioita:

- Suomen loppuasiakashinnat on merkittävästi Saksaa matalammat ja monen vertailun mukaan OECD-maiden halvimmat
- Suomen 700 MHz taajuusalueen ehdotetut rakentamisvelvoitteet ovat selvästi laajemmat kuin Saksassa, mikä johtaa useiden miljoonien eurojen pakollisiin lisäinvestointeihin
- Venäjältä johtuvat häiriöt ja häiriösuojausvaatimukset rajoittavat merkittävästi 700 MHz taajuuksien käyttökelpoisuutta suuressa osassa Suomea, mikä ei ollut tilanne Saksassa. Tietojemme mukaan Venäjältä aiheutuvat rajoitukset tulevat olemaan pitkäaikaisia
- Suomen maantieteen ja erinomaisen mobiiliverkkojen palvelutason johdosta Suomessa tarvitaan huomattavasti enemmän tukiasemia per asukas kuin Saksassa eli verkon rakentaminen on Suomessa selvästi kalliimpaa kuin Saksassa

Edellä mainittujen seikkojen johdosta on erittäin vaikea ymmärtää perusteita sille, että Suomen huutokaupan lähtöhinta olisi kolminkertainen Saksan lähtöhintaan verrattuna, joka Suomen asukaslukuun suhteutettuna on noin 5 M€ per taajuuspari. Lisäksi Suomen huutokaupan lähtöhinnan ei pitäisi olla missään tapauksessa korkeampi kuin Saksan toteutunut loppuhinta, joka Suomen asukaslukuun suhteutettuna on noin 11.3 M€ per taajuuspari. Lähtöhinnan pitäisi luonnollisesti olla selvästi

15.8.2016

matalampi kuin loppuhinnan, koska tulevassa huutokaupassa hinnat voivat vain nousta. Lisäksi edellä mainittujen seikkojen johdosta taajuuksien hintatason pitäisi Suomessa olla selvästi matalampi kuin Saksassa. Oikea mutta kuitenkin hyvin huomattava lähtöhinta Suomessa olisi 5 M€ per taajuuspari ja maksimissaan hyväksyttävä hintataso olisi 10 M€ per taajuuspari, mikä olisi jo edellä mainitut seikat huomioiden todellisuudessa selvästi korkeampi kuin Saksan lopullinen hinta. Esitettyä 700 MHz huutokaupan lähtöhintaa pitäisi muuttaa välille 5 - 10 M€ per taajuuspari.

2. Toimilupien pituudeksi on ehdotettu 17 vuotta perustuen siihen, että tällöin 700 ja 800 MHz toimiluvat loppuisivat samaan aikaan. Aiemmat taajuustoimiluvat ovat 20 vuoden pituisia ja ne loppuvat aina eri aikoina. Edellä mainittu syy ei ole riittävä lyhentämään toimiluvan pituutta 3 vuodella eli 15%:lla. Jos 17 vuoden kuluttua ilmenee jostain syystä tarve saada 700 ja 800 MHz toimiluvat loppumaan samanaikaisesti, silloin voidaan myöntää 800 MHz toimiluvulle 3 vuoden lisäaika, joka ratkaisee saman asian. 700 MHz toimilupien pituudeksi tulisi siis asettaa vähintään sama 20 vuotta kuin muisakin taajuustoimiluvissa eli niiden tulisi olla voimassa 1.1.2017 - 31.12.2036.

3. Toimilupamaksu olisi hyvä jakaa vähintään kymmeneen vuosittaiseen tasaeraan ehdotetun viiden vuosittaisen tasaeran sijaan, mikä heijastaa paremmin taajuuksien pitkää käyttöaikaa. Lisäksi maksujen ulottaminen pidemmälle ajalle kompensoisi paremmin Venäjältä aiheutuvia pitkäaikaisia häiriöitä.

Kunnioitavasti,

Elisa Oyj

Sami Ylikortes
Hallintojohtaja

Jakelu kirjaamo@lvm.fi

Tiedoksi kaisa.laitinen@lvm.fi

